

विशिष्टीकरण तालिका

क्र.सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षण गर्ने पक्ष	अङ्कभार
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ र शब्द पहिचान	४
		वाक्यमा प्रयोग	२
२.	वर्णविन्यास	शुद्धीकरण	३
३.	भाषिक संरचना	शब्दवर्ग पहिचान	२
		काल र भाव	२
		वाक्य परिवर्तन	३
४.	बोध (दृष्टांश)	भाषिक संरचना पहिचान	३
		विभिन्न विधाका गद्य सामग्री	४
५.	निर्देशित रचना	कथा, जीवनी, चिठी, संवाद/वादविवाद, दैनिकी	३
६.	बुँदा टिपोट र सारांश लेखन (दृष्टांश)	गद्य विधा	४
७.	भावविस्तार	लयबद्ध, आख्यानात्मक, प्रबन्धात्मक/निबन्धात्मक, जीवनीपरक पाठका विशिष्ट पङ्क्ति	३
८.	पाठगत बोध	सन्दर्भमा आधारित सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक	४
		तार्किक शिल्प समस्या समाधान	३
		सन्दर्भमा आधारित लामो उत्तरात्मक	५
९.	स्वतन्त्र लेखन	निबन्ध	५
	जम्मा		५०

प्रयोगात्मक कार्यका लागि विशिष्टीकरण तालिका

क्र.सं.	क्षेत्र (सुनाइ र बोलाइ)	परीक्षणीय पक्ष	अङ्कभार	स्पष्टीकरण
१.	कक्षा सहभागिता		४	
२.	सुनाइ र बोलाइ		१६	
३.	पढाइ र लेखाइ		२०	
४.	त्रैमासिक परीक्षा		१०	
	जम्मा		५०	

इष्टव्यः

१. (क) ज्ञान : यसमा प्रारम्भिक सिकाइका कुराहरू पर्दछन् । विशिष्ट तथ्य, पुनःस्मरण, प्राप्त सूचना र प्रतिक्रियाको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्नहरू यस अन्तर्गत सोधिनेछन् ।

(ख) बोध : विद्यार्थीले सिकेका कुराहरूको व्याख्या र वर्णन गर्ने क्षमताको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्नहरू यस अन्तर्गत सोधिनेछन् ।

(ग) व्यावहारिक सिप : यसमा प्रयोग गर्ने संयोजन गर्ने जस्ता व्यावहारिक क्षमता सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिनेछन् ।

(घ) उच्च दक्षता : विचारको संयोजन र मूल्याङ्कन गर्ने क्षमता सम्बन्धी प्रश्नहरू यस अन्तर्गत सोधिनेछन् ।

२. कक्षा ८ को वार्षिक परीक्षामा ५० अंक प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ । जसमा कक्षा सहभागिता ४, सुनाइ तथा बोलाइ १६, पढाइ र लेखाइ २० र त्रैमासिक परीक्षा १० गरी प्रयोगात्मक अंक दिने, कक्षा ६ र ७ को प्रयोगात्मक परीक्षाको हकमा भने निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन ५० अंक हुनेछ । अङ्कको समायोजन सोहीअनुसार मिलान गर्नुपर्नेछ ।

प्रथम त्रैमासिक परीक्षा (First Terminal Examination) (वैशाख - असार)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
१	सहिदहरूको सम्झनामा (कविता) कवि र कविताको सामान्य परिचय, गति, यति र लय मिलाएर वाचन, लयबोध र भावबोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ २	लयमा वाचन गर्न, कविताको भाव र व्याख्या गर्न, अर्थ बताउन, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	भूपि शेरचनको तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, अर्थपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य, गृहकार्य, कविता रचना गर्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा,
२	साकार सपना (कथा) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण, बुँदाका आधारमा कथा लेखन,, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ २ ३	कथालाई सस्वर वाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्न, अभ्यास लेख्न, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	कथाकारको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेख्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा,
३	स्वामी प्रपन्नाचार्य (जीवनी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वर वाचन, जीवनी शिक्षण, व्याख्या र विवेचना, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ २	स्वामीको परिचय बताउन, शब्दार्थ बताउन, जीवनी भन्न र लेख्न, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	स्वामीको तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने
४	व्यवसायिक चिठी (चिठी) परिचय, शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, निवेदन लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ २	परिचय भन्न, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेख्न, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	चिठीका नमूना, शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, चिठी, शुभकामना, श्रद्धाञ्जली लेख्न लगाउने, एकाइ परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने,
५	मानव अधिकार (निबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, निबन्ध शिक्षण, व्याख्या र मूलभाव, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ २	शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, आशय बताउन, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	मानव अधिकारका नाराका नमूना, शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, निबन्ध लेख्न लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
		६०	पुनरावृत्ति ५			

मध्य परीक्षा (Mid Terminal Examination) (साउन-असोज)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
६	अमरपुत्र (कथा) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वर वाचन, कथाको विश्लेषण, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	२ २ २ २ २ २	कथालाई सस्वर वाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्न, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	केही तस्विर, शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेखन लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
७	पदमार्ग (संवाद) कविको परिचय, गति, यति र लय मिलाएर वाचन, लयबोध र भावबोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	२ २ २ २ २ २	कविको परिचय बताउन, लयमा वाचन गर्न, कविताको भाव र व्याख्या गर्न, अर्थ बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, संवाद रचना गर्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
८	फर्क आफ्नै देश (कविता) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वर वाचन, जीवनी शिक्षण, व्याख्या र विवेचना, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ २ २	कविको परिचय बताउन, शब्दार्थ बताउन, लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	कविको तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य गृहकार्य, देश प्रेमको कविता लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
९	नेपालको वैदेशिक व्यापार (प्रबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, प्रबन्ध शिक्षण, मूलभाव, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ ३ २ ३	शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, आशय बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, प्रबन्ध लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने,
१०	हजुरआमाको जन्मोत्सव (मनोवाद) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ २ २	मनोवाद सस्वर वाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्न, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य गृहकार्य, मनोवाद लेखन लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा,
		६१	पुनरावृत्ति ५			

दोस्रो त्रैमासिक परीक्षा (Second Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
११	एकजोर जुता (कथा) परिचय, प्रकार र शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ ३	परिचय र प्रकार भन्न, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	चिठीका नमुना, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
१२	जुनको तावेई (जीवनी) परिचय , गति,यति र वाचन, बोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ २ २	तावेईको परिचय बताउन, व्याख्या गर्न, अर्थ बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी, गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, जीवनी रचना गर्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने,
१३	प्यारो प्रकृति (कविता) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, वादविवाद लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ ३ २ ३ २	कविको परिचय बताउन, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, कविता लेखन लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
१४	शैक्षिक भ्रमण (दैनिकी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वर वाचन, जीवनी शिक्षण, व्याख्या र विवेचना, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	२ २ २ २ २	रविन्द्रनाथ ठाकुरको परिचय बताउन, शब्दार्थ बताउन, जीवनी भन्न र लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य गृहकार्य, दैनिकी लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
		४५	पुनरावृत्ति ४			

वार्षिक परीक्षा (BLE Exam)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
१५	से गुम्वाको सुन्दरता (यात्रा वर्णन) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ २ २ २	यात्रालाई सस्वर वाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्नु, अभ्यास लेख्नु, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	तस्विर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य गृहकार्य, नियन्त्रा लेख्नु लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा,
१६	सम्पादकलाई चिठी (चिठी) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, निबन्ध शिक्षण र लेखन, मूलभाव, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	३ २ ३ २ २	शब्दार्थ भन्नु र वाक्यमा प्रयोग गर्नु, विषयवस्तु भन्नु, आशय बताउन, अभ्यास लेख्नु, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, चिठी, बधाई पत्र, सम्पादकलाई चिठी लेख्नु लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने,
१७	डल्ले खोला (कथा) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, अभिनय सहित पठनपाठन, मूलभाव र वाक्यमा प्रयोग, व्याख्या र विवेचना, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ ३ ३	कथाकारको परिचय र सस्वर वाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्नु, अभ्यास लेख्नु , व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेख्नु लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
		४०	आधारभूत तह परीक्षा नमूना प्रश्नपत्र पुनरावृत्ति ८			